

การใช้รถราชการ

๑. ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ

พ.ศ. ๒๕๒๓ แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๖ พ.ศ.๒๕๔๕

๒. ระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การใช้รถราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔

กลุ่มตรวจสอบภายใน 3

สำนักตรวจสอบภายใน

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ขอบเขตบรรยายการบริหารรถยนต์ราชการ

- สารสำคัญของระเบียบ

๑) สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๔๕

๒) ระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การใช้รถราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔

- การกำกับ ควบคุม ดูแล บำรุงรักษา
- เกณฑ์การใช้สิ้นเปลืองน้ำมันเชื้อเพลิง
- การรายงานตามระเบียบ
- ปัญหาในการปฏิบัติงาน

ระเบียบบรรดาราชการ/หนังสือสั่งการ

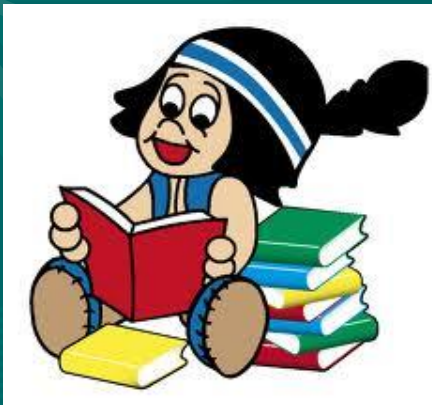
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรตราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ เริ่มใช้เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๒๓
- ระเบียบฯ(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๐ เริ่มใช้ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๐
- ระเบียบฯ(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ เริ่มใช้ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๕
- ระเบียบฯ(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๘ เริ่มใช้เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๓๘
- ระเบียบฯ(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ เริ่มใช้เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๑
- ระเบียบฯ(ฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๕๔๕ เริ่มใช้เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๔๕
- ระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การใช้รตราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ เริ่มใช้เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔
- หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๑๓๐๕/ว๑๑๘๔๑ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๐ เรื่อง ขอให้ตรวจสอบควบคุมการใช้รตราชการ

สาระสำคัญของระเบียบ

หมวด ๑ บททั่วไป

- ระเบียบนี้ใช้สำหรับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ของส่วนราชการ
- **ประเภทของรถราชการ** รถประจำตำแหน่ง, รถส่วนกลาง, รถรับรอง, รถรับรองประจำจังหวัด และรถอู่รักษา

ดำนิยาม ตามระเบียบนี้

๑. สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๔๕

ส่วนราชการ หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม สำนักงานหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือในต่างประเทศ **แต่ไม่รวมถึง** รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

ดำนิยาม ตามระเบียบนี้

หัวหน้าส่วนราชการ

ในส่วนบริหารราชการส่วนกลาง หมายความว่า อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

ในส่วนราชการบริหารส่วนภูมิภาค หมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด

ดำนิยาม ตามระเบียบนี้

- **รถประจำตำแหน่ง** หมายความว่า รถยนต์ที่ทางราชการจัดให้แก่ข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ได้แก่ ข้าราชการซึ่งกฎหมายบัญญัติให้เป็นตำแหน่งบังคับบัญชาตั้งแต่ระดับหัวหน้าส่วนราชการขึ้นไป ผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการ รองหัวหน้าส่วนราชการ ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการระดับกระทรวง และเอกอัครราชทูตประจำกระทรวง ฯ
- **รถส่วนกลาง** หมายความว่า รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่จัดไว้เพื่อกิจการอันเป็นส่วนรวมของส่วนราชการ

ดำนิยาม ตามระเบียบนี้

- **รถรับรอง** หมายความว่า รถยนต์ที่จัดไว้เป็นพาหนะรับรองชาวต่างประเทศ ซึ่งเป็นแขกของทางราชการ สำหรับส่วนราชการในต่างประเทศที่ไม่มีรถรับรอง ให้หมายความรวมถึง รถประจำตำแหน่งเมื่อใช้เป็นพาหนะรับรองคนไทยและชาวต่างประเทศซึ่งเป็นแขกของทางราชการเฉพาะคราวนั้นด้วย
- **รถรับรองประจำจังหวัด** หมายความว่า รถยนต์ที่จังหวัดจัดไว้เพื่อเข้าร่วมขบวนหรือเป็นพาหนะรับรองบุคคลสำคัญ
- **รถอารักขา** หมายความว่า รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่ส่วนราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการถวายอารักขาและรักษาความปลอดภัยพระบรมวงศานุวงศ์จัดไว้ใช้เป็นพาหนะเพื่อการนั้น

ดำนิยาม ตามระเบียบนี้

๒. ระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ว่าด้วยหลักเกณฑ์การใช้ราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔

ส่วนราชการระดับกอง หมายความว่า สำนักงานรัฐมนตรี
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กอง สำนัก ศูนย์ หรือสถาบัน ตาม
กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ และให้หมายความรวมถึงโครงการหรือหน่วยงาน
อื่น ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่หัวหน้า
โครงการหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ผู้บังคับบัญชา

ดำนิยาม ตามระเบียบบนี้

๒. ระเบียบบสำนักรงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่า
ด้วยหลักเกณฑ์การใช้รถราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ (ต่อ)

หัวหน้าส่วนราชการระดับกอง หมายความว่า หัวหน้าสำนักรงานรัฐมนตรี
ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการสำนักร ผู้อำนวยการศูนย์ ผู้อำนวยการสถาบัน และ
ผู้รักษาราชการแทน รวมถึงหัวหน้าโครงการ หรือหัวหน้าหน่วยงาน ในสังกัด
สำนักรงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่
ผู้บังคับบัญชา

รถประจำกอง หมายความว่า รถส่วนกลางตามระเบียบบสำนักรนายก
รัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการพ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ ที่จัดไว้เพื่อ
กิจการอันเป็นส่วนรวมของส่วนราชการระดับกอง ซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ
ของหัวหน้าส่วนราชการระดับกองนั้น

หมวด 1 บททั่วไป

- รถส่วนบุคคลทุกคันให้มีตราเครื่องหมายประจำของส่วนราชการ ขนาดกว้างหรือยาวไม่น้อยกว่า ๑๘ เซนติเมตร และอักษรชื่อเต็มของส่วนราชการขนาดสูงไม่น้อยกว่า ๕ เซนติเมตร หรือชื่อย่อขนาดสูงไม่น้อยกว่า ๗.๕ เซนติเมตรไว้ด้านข้างนอกรถทั้งสองข้าง ตามระเบียบกำหนด เว้นแต่มีเหตุผลและความจำเป็นให้ขอยกเว้น
- รถจักรยานยนต์ขนาดลดลงตามส่วน
- ตราเครื่องหมายและอักษรชื่อแสดงสังกัดของส่วนราชการให้พ้นด้วยสีขาว เว้นแต่ใช้สีขาวแล้วมองไม่เห็นชัดเจน ให้ใช้สีอื่นแทน

หมวด 1 บททั่วไป

ตัวอย่าง ตราเครื่องหมายประจำรถ

- ให้จัดทำบัญชีแยกประเภทเป็นรถประจำตำแหน่ง รถส่วนกลาง รถรับรอง หรือรถรับรองประจำจังหวัด แสดงหลักฐานการได้มา และการจำหน่ายจ่ายโอนรถราชการ (แบบ ๑ และ แบบ ๒)

บัญชีรถราชการ

แบบ ๑

ประเภทรถประจำตำแหน่ง

ทะเบียนรถของ.....(กรม).....

ลำดับที่	ชื่อของรถ	แบบ/รุ่น/ปี/ขนาด (ซีซี)	หมายเลขทะเบียน	ประจำตำแหน่ง	ราคา	วันได้มา	วันจำหน่าย	หมายเหตุ

บัญชีรถราชการ

แบบ ๒

ประเภทรถส่วนกลาง/รถรับรอง/รถรับรองประจำจังหวัด/รถอารักขา
ทะเบียนรถของ.....(กรม).....

ลำดับที่	ชื่อของรถ	แบบ/รุ่น/ปี/ขนาด (ซีซี)	หมายเลขทะเบียน	สังกัดหน่วยงานใด	ราคา	วันได้มา	วันจำหน่าย	หมายเหตุ

หมวด 1 บททั่วไป

- ในกรณีที่มีการจำหน่ายรถราชการ ให้ลบหรือทำลายตราเครื่องหมายก่อนส่งมอบ
- กรณีที่ส่วนราชการใดมีเหตุผลและความจำเป็นซึ่งเห็นว่า การมีตราเครื่องหมายและอักษรชื่อ หรืออักษรชื่อย่ออาจไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้รถ หรือไม่เหมาะสมแก่การปฏิบัติงานให้ขออนุมัติต่อปลัดกระทรวง เพื่อขอยกเว้นการมีตราเครื่องหมาย และอักษรชื่อหรืออักษรชื่อย่อได้

หมวด 1 บททั่วไป

- รถคันใดได้รับการยกเว้นการมีตราเครื่องหมายและอักษรชื่อแสดงสังกัดของส่วนราชการ ให้ส่วนราชการปฏิบัติดังนี้
    - รายงานผู้รักษาการตามระเบียบ (ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี)
    - รายงานสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและให้มีการพิจารณาทบทวนเหตุผลและความจำเป็นของการยกเว้น ในช่วงเวลาอันเหมาะสมอยู่เสมอ
- รถที่ใช้ในต่างประเทศได้รับการยกเว้นไม่ต้องพ่นตราอักษรชื่อส่วนราชการ

หมวด 1 บททั่วไป

ในแต่ละปีงบประมาณ ต้องสำรวจและกำหนดเกณฑ์การใช้สิ้นเปลืองเชื้อเพลิงของรถทุกคัน เพื่อเป็นหลักฐานในการเบิกจ่ายเชื้อเพลิง และการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ฝ่ายตรวจสอบ

เกณฑ์การใช้สิ้นเปลืองเชื้อเพลิง

ในแต่ละปีงบประมาณ ต้องสำรวจและกำหนดเกณฑ์การใช้ สิ้นเปลืองเชื้อเพลิงของรถทุกคัน

วิธีการคำนวณ

$$\begin{aligned} \text{เกณฑ์การใช้สิ้นเปลืองเชื้อเพลิง} &= \frac{\text{จำนวนเลขไมล์ปลายปี (กม.)} - \text{จำนวนเลขไมล์ต้นปี (กม.)}}{\text{จำนวนน้ำมันเชื้อเพลิงที่เติมทั้งปี (ลิตร)}} \\ &= \dots\dots\dots \text{กม./ลิตร} \end{aligned}$$

หมวด 2 การจัดหา

ข้าราชการที่ราชการจัดสรรประจำตำแหน่งให้

- ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบังคับบัญชาตั้งแต่ระดับผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการ
- รองหัวหน้าส่วนราชการ
- หัวหน้าส่วนราชการขึ้นไป
- ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการระดับกระทรวง
- เอกอัครราชทูตประจำกระทรวง
- ข้าราชการประจำในต่างประเทศ ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต อัครราชทูตที่ปรึกษา ที่ปรึกษา ผู้ช่วยทูต ฝ่ายกิจการพิเศษ กงสุลใหญ่และหัวหน้าสำนักงานในต่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวกับอัครราชทูตที่ปรึกษา ที่ปรึกษานั้น เฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งที่สองรองจากเอกอัครราชทูต

หมวด 2 การจัดหา

- หัวหน้าส่วนราชการควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณประจำตำแหน่งสำหรับตำแหน่งที่ปรึกษาหรือผู้ทรงคุณวุฒิระดับ ๑๑ และระดับ ๑๐ ที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการได้รับผิดชอบงานด้านบริหารที่มีอำนาจบังคับบัญชาได้
- รถประจำตำแหน่งให้มีได้ไม่เกินตำแหน่งละ ๑ คัน ข้าราชการผู้ใดดำรงตำแหน่งหลายตำแหน่ง ให้เลือกใช้รถประจำตำแหน่งได้เพียงตำแหน่งเดียว
- ข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับรถประจำตำแหน่ง และไปดำรงตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีสิทธิได้รับรถประจำตำแหน่งของรัฐวิสาหกิจ ให้เลือกใช้รถประจำตำแหน่งทางใดทางหนึ่งได้เพียงตำแหน่งเดียว

หมวด 2 การจัดหา

- **เกณฑ์สำหรับจัดหารถทดแทน** หลักเกณฑ์ขนาดเครื่องยนต์แต่ละประเภทเป็นไปตามสำนักงบประมาณกำหนด
  - (๑) รถนั่งส่วนกลาง ๕ ปีขึ้นไป
  - (๒) รถประจำตำแหน่ง ๖ ปีขึ้นไป
  - (๓) รถที่จัดหาจากส่วนราชการโดยตรง ให้คิดอายุการใช้งานลดลง ๑ ปี

หลักเกณฑ์ขนาดเครื่องยนต์

- (๑) **รถประจำตำแหน่ง** ขนาดเครื่องยนต์สูงสุดไม่เกิน ๓,๐๐๐ ซี.ซี.
  - **ระดับรองอธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า** ขนาดปริมาตรกระบอกสูบไม่เกิน ๒,๐๐๐ ซี.ซี.
  - **ระดับอธิบดี รองปลัดกระทรวง เอกอัครราชทูตประจำกระทรวง ผู้ตรวจราชการระดับกระทรวง และรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ฝ่ายการเมือง เลขานุการรัฐมนตรี** ขนาดปริมาตรกระบอกสูบ ๒,๐๐๐ - ๒,๔๐๐ ซี.ซี.

หมวด 2 การจัดหา

หลักเกณฑ์ขนาดเครื่องยนต์ รถประจำตำแหน่ง (ต่อ)

- ระดับปลัดกระทรวง เลขาธิการนายกรัฐมนตรี หรือผู้ดำรง ตำแหน่งอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า ขนาดปริมาตรกระบอกสูบ ๒,๐๐๐ - ๒,๔๐๐ ซีซี
- ระดับรัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีประจำสำนัก นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการทบวง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง รองประธานวุฒิสภา รองประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า และ
- ระดับรองนายกรัฐมนตรี รองประธานรัฐสภาและผู้นำฝ่ายค้าน ในสภาผู้แทนราษฎร
ขนาดปริมาตรกระบอกสูบไม่เกิน ๓,๐๐๐ ซีซี

หมวด 2 การจัดหา

(๒) **รถนั่งส่วนกลาง** ปริมาตรกระบอกสูบไม่เกิน ๑,๖๐๐ ซี.ซี. เป็นรถยนต์นั่ง ๔ ประตู ราคารวมเครื่องปรับอากาศ วิทยุ เทป และอุปกรณ์มาตรฐานจากโรงงาน

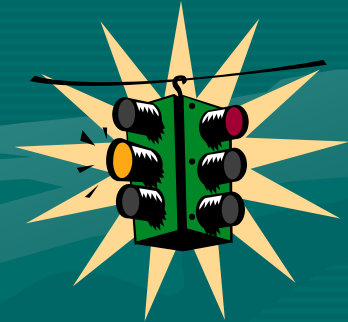
ข้อสังเกต

เป็นรถยนต์นั่งเก๋ง ๔ ประตู

- การจัดซื้อรถประจำตำแหน่งให้มีเฉพาะอุปกรณ์อำนวยความสะดวกมาตรฐาน คือ เครื่องปรับอากาศ วิทยุ เทป และอุปกรณ์มาตรฐานจากโรงงานเท่านั้น ทั้งนี้ ไม่รวมถึงอุปกรณ์อำนวยความสะดวกอื่นๆ นอกเหนือจากมาตรฐานข้างต้น เช่น โทรทัศน์ โทรศัพท์ เป็นต้น

- การจัดซื้อรถยนต์เครื่องยนต์เบนซิน ให้มีคุณสมบัติตาม**มาตรฐานผลิตภัณฑ์**

อุตสาหกรรมเลขที่ ๑๘๗๐-๒๕๔๒

หมวด 3 การใช้

รถส่วนบุคคล รถรับรอง และรถรับรองประจำจังหวัด ให้ใช้เพื่อกิจการอันเป็นส่วนรวมของส่วนราชการ หรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ตามหลักเกณฑ์ที่ส่วนราชการเจ้าของรถนั้นกำหนดขึ้น

ห้าม ผู้มีสิทธิได้รับรถประจำตำแหน่ง ซึ่งได้รถประจำตำแหน่งแล้วนำรถส่วนบุคคลไปใช้อีก เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นเฉพาะคราว ทั้งนี้ ให้ระบุเหตุผลความจำเป็นที่ต้องใช้รถส่วนบุคคล เช่น รถเสียส่งซ่อม

ผู้ใช้รถประจำตำแหน่งต้องคืนรถให้แก่ส่วนราชการภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้พ้นจากตำแหน่งหรือส่งมอบงาน แล้วแต่กรณี

ผู้ใช้รถประจำตำแหน่งถึงแก่กรรม ให้เรียกรถประจำตำแหน่งคืน อาจผ่อนผันให้ส่งคืนเกินกำหนดเวลาได้ตามควรแก่พฤติการณ์ แต่ต้องไม่เกินกว่า ๖๐ วัน นับจากวันถึงแก่กรรม

หมวด 3 การใช้

ใบขออนุญาตใช้รถส่วนบุคคล รถรับรอง และรถรับรองประจำจังหวัด ตาม

แบบ ๓

แบบ 3

ใบขออนุญาตใช้รถส่วนบุคคล/รถรับรอง/รถรับรองประจำจังหวัด

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน (ผู้มีอำนาจสั่งใช้รถ) .....

ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....

ขออนุญาตใช้รถ (ไปไหน).....

เพื่อ.....มีคนนั่ง.....คน

ในวันที่.....เวลา.....

ถึงวันที่.....เวลา.....

.....
.....
.....
..... (วัน เดือน ปี)

(ลงนามผู้มีอำนาจสั่งใช้รถ) .....

...../...../.....

* สป.กษ. หัวหน้าส่วนราชการระดับกองเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ ต่างส่วนราชการ อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการ (ปลัดกระทรวงหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย)

หมวด 3 การใช้

จัดให้มีสมุดบันทึกการใช้รถส่วนบุคคล รถรับรอง รถรับรองประจำจังหวัด ประจำรถ

แต่ละคัน ตามแบบ ๔

แบบ ๔

บันทึกการใช้รถ

รถหมายเลขทะเบียน.....

ลำดับ ที่	ออกเดินทาง วันที่ เวลา	ผู้ใช้รถ	สถานที่ ไป	ระยะกม/ ไมล์ เมื่อรถ ออกเดินทาง	กลับถึง สำนักงาน วันที่ เวลา	ระยะกม/ไมล์ เมื่อรถกลับ สำนักงาน	รวม ระยะทาง กม/ไมล์	พนักงาน ขับรถ	หมายเหตุ

หมวด ๔ การเก็บรักษาและซ่อมบำรุง

- **รถประจำตำแหน่ง** อยู่ในความควบคุมและความรับผิดชอบของผู้ดำรงตำแหน่ง
- **รถส่วนกลาง รถรับรอง และรถรับรองประจำจังหวัด** อยู่ในความควบคุมและรับผิดชอบของส่วนราชการ โดยเก็บรักษาในสถานที่หรือบริเวณส่วนราชการ การพิจารณาอนุญาตให้นำรถไปเก็บรักษาที่อื่นชั่วคราวได้ในกรณีต่อไปนี้ คือ
  - ๑) ส่วนราชการไม่มีสถานที่เก็บรักษาที่ปลอดภัยเพียงพอ
  - ๒) มีราชการจำเป็นและเร่งด่วนหรือการปฏิบัติราชการลับผู้รับผิดชอบทำรายงานขออนุญาต แสดงเหตุผลความจำเป็นและรายละเอียดสถานที่ที่จะนำรถไปเก็บรักษา และรายงาน สตง. ทราบ

หมวด 4 การเก็บรักษาและซ่อมบำรุง

กรณีเกิดการสูญหายหรือเสียหาย

- **รถส่วนบุคคล** ระหว่างการเก็บรักษาที่อื่นชั่วคราว ผู้เก็บรักษาต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ทางราชการ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าได้ใช้ความระมัดระวังเพียงพอจนจะพึงสงวนรักษาทรัพย์สินของตนแล้ว และต้องรับรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับ จนถึงหัวหน้าส่วนราชการ
- **รถประจำตำแหน่ง** ต้องรับรายงานให้หัวหน้าส่วนราชการทราบทันที ผู้ใช้ประมาทเลินเล่อ ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ส่วนราชการ กรณีเป็นความผิดของบุคคลภายนอก ให้ผู้ใช้เรียกร้อยค่าสินไหมทดแทนจากบุคคลภายนอก
    ในระหว่างดำเนินการหาตัวผู้รับผิดชอบให้นำระเบียบความรับผิดชอบของข้าราชการในทางแพ่ง และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับ

หมวด 4 การเก็บรักษาและซ่อมบำรุง

กรณีเกิดการสูญหายหรือเสียหาย

๑. รถส่วนบุคคล

๑.๑ ต้องรับรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับ (ผอ. สำนัก/กอง หรือ กษ. จังหวัด) จนถึงหัวหน้าส่วนราชการ (ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) ทราบทันที

๑.๒ ดำเนินการสอบข้อเท็จจริงหาตัวผู้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้น (อาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อสอบหาข้อเท็จจริง หรือดำเนินการวิธีการอื่นใดที่เห็นสมควร) เพื่อให้สามารถระบุสาเหตุและหาตัวผู้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นได้

๑.๓ สอบสวนความรับผิดชอบละเมิด ต่อว่าร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง ใครเป็นผู้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

๑.๔ รายงานผลการดำเนินการหาตัวผู้รับผิดชอบต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ทราบและดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

- รายงานกรณีรถเสียหายตามแบบ ๕ ดังตัวอย่าง

แบบฟอร์มกรณีรถเสียหาย (แบบ 5)

แบบ ๕

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

- เรื่อง รายงานอุบัติเหตุรถหมายเลขทะเบียน.....
- เรียน
- เหตุเกิดเมื่อวันที่.....เวลา.....น.
- สถานที่เกิดเหตุ.....(ตั้งแผนที่ส่งไปที่แนบมานี้)
- ความเร็วขณะเกิดเหตุ.....กม./ชม.
- ก่อนเกิดเหตุเดินทางจาก.....จะไป.....
- ความเสียหาย .....
- .....
- พาหนะหรือทรัพย์สินฝ่ายตรงข้าม
- รถ.....หมายเลขทะเบียน.....
- ขับขี่โดย.....อายุ.....ปี ใบอนุญาตขับขี่เลขที่.....
- ที่อยู่ของผู้ขับขี่.....
- ชื่อเจ้าของรถ.....
- เหตุเกิดจาก.....
- ความเสียหาย.....
- .....
- ผู้บาดเจ็บ
- ชื่อ.....อายุ.....ปี ที่อยู่.....
- ชื่อ.....อายุ.....ปี ที่อยู่.....
- ผู้สอบสวนและพยาน
- พนักงานสอบสวนชื่อ.....สถานีตำรวจ.....

หมวด 4 การเก็บรักษาและซ่อมบำรุง

- ให้ส่วนราชการตรวจสอบและดูแลสภาพรถ มิให้มีมลพิษทางอากาศและระดับเสียงจากท่อไอเสียเกินระดับมาตรฐาน
- ให้มีการตรวจสอบมลพิษทุกระยะ ๖ เดือน หรือทุกระยะทาง ๑๕,๐๐๐ กิโลเมตร แล้วแต่จะถึงกำหนดอย่างไรก่อน และรายงานผลการดำเนินการให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม อย่างน้อยปีละครั้ง รถราชการคันใด มีมลพิษเกินมาตรฐานให้ดำเนินการแก้ไขซ่อมบำรุงให้อยู่ในสภาพปกติ
- ให้ส่วนราชการจัดทำสมุดแสดงรายการซ่อมบำรุงรถแต่ละคัน ตามแบบ ๖

แบบฟอร์มสมุดแสดงรายการซ่อมบำรุงรถ (แบบ 6)

รายละเอียดการซ่อมบำรุง

แบบ ๖

รถ.....หมายเลขทะเบียน.....

ลำดับที่	เลขระยะทาง เมื่อเข้าซ่อม	รายการซ่อม	จำนวนเงิน	สถานที่ซ่อม	วันตรวจรับ	หมายเหตุ

หมวด 5 การเบิกจ่ายค่าเชื้อเพลิง

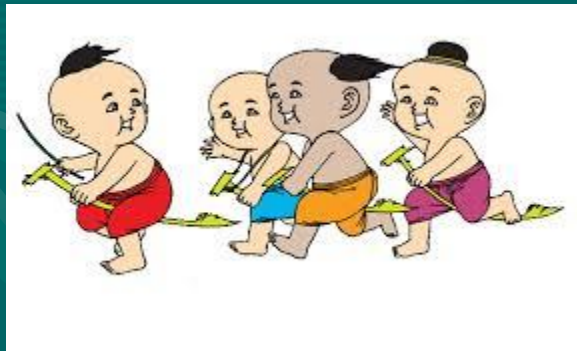
- รถประจำตำแหน่ง กรณีที่นำรถไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งนอกเหนือไปจากหน้าที่ปกติประจำให้เบิกจ่ายค่าเชื้อเพลิงได้ ทั้งนี้หัวหน้าส่วนราชการต้องรับรองทุกครั้ง ว่าได้มีการนำรถประจำตำแหน่งไปใช้ในกรณีดังกล่าวจริง
- รถส่วนกลาง รถรับรอง และรถรับรองประจำจังหวัด ให้เบิกจ่ายค่าเชื้อเพลิงที่ได้ตั้งงบประมาณเพื่อการนี้

เกณฑ์การใช้สินเปลื้องนมัม

- ในแต่ละปีงบประมาณ ต้องสำรวจและกำหนดเกณฑ์การใช้สินเปลื้องเชื้อเพลิงของรถทุกคัน เพื่อเป็นหลักฐานในการเบิกจ่ายเชื้อเพลิง และการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ฝ่ายตรวจสอบ และความคุ้มค่าของการใช้รถราชการ

เกณฑ์การใช้สิ้นเปลืองน้ำมัน

- ทุกต้นปีงบประมาณ สำนักรถราชการว่ายังมีสภาพใช้งานจริงจำนวนเท่าใด
- ในแต่ละปีงบประมาณให้สำรวจถึงอัตราความสิ้นเปลืองในการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่นของรถราชการแต่ละคัน
- ให้แจ้งผลหน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และสำนักงบประมาณ (หนังสือที่ นร ๐๒๑๕/ว(ถ) ๒๒๔๐ สว.๑๖ กพ.๒๕๓๙)

ประเด็นที่ตรวจพบในการปฏิบัติงาน

- ไม่ได้จัดทำ ใบขออนุญาตใช้รถยนต์ (แบบ ๓) สมุดบันทึกการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล (แบบ ๔)
- เมื่อเสร็จสิ้นการใช้รถยนต์ส่วนบุคคลในแต่ละวันในบางครั้งจะเก็บรักษารถยนต์ส่วนบุคคลไว้ที่บ้าน
- ไม่มีตราเครื่องหมายหน่วยงานประจำรถยนต์ติดไว้ด้านข้างนอกรถยนต์ ทั้ง ๒ ข้าง

ประเด็นที่ตรวจพบในการปฏิบัติงาน

- เบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับรถโดยไม่ระบุหมายเลขทะเบียนรถยนต์
- เบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับรถคันเดียวกันในวันเดียวกัน
- เบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิง นอกเส้นทางไปปฏิบัติราชการ

ประเด็นที่ตรวจพบในการปฏิบัติงาน

- ใช้ตราเครื่องหมายรถยังไม่ถูกต้อง
- บันทึกการได้มาของรถส่วนกลางในทะเบียนครุภัณฑ์ ไม่บันทึกในทะเบียนคุมทรัพย์สิน
- ไม่ได้จัดทำสมุดการใช้รถให้เป็นปัจจุบัน
- ไม่ได้ทำการจัดเก็บและบำรุงรักษาราชการ

ประเด็นที่ตรวจพบในการปฏิบัติงาน

- มีการเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับรถที่ไม่ใช่รถของทางราชการ
- มีการเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงผิดประเภท
- มีการเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงโดยไม่มีใบสั่งจ่ายน้ำมัน
- มีการเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับพาหนะส่วนตัวของเจ้าหน้าที่และผู้บริหารในการเดินทางไปราชการ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องสำหรับผู้ทำหน้าที่ พนักงานขับรถ

๑. พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของ
เจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์
การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่

กรณีที่เกิดละเมิดขึ้นแก่เอกชน

- เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการไปตามหน้าที่แล้วเกิดละเมิดขึ้นแก่เอกชน
หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่นั้นสังกัดอยู่ เป็นผู้รับผิดชอบ
โดยตรงในผลแห่งละเมิดนั้น
- ถ้าการละเมิดนั้นไม่ได้เกิดจากการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่
ผู้เสียหายจะต้องฟ้องตัวเจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิด จะฟ้องร้อง
หน่วยงานไม่ได้

กฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่

กรณีที่เกิดละเมิดขึ้นแก่หน่วยงานของรัฐ

- การละเมิดนั้นไม่ได้เกิดจากการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ต้องบังคับไป ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- ถ้าเกิดจากการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่
  - พิจารณาตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับกรณีกระทำละเมิดต่อเอกชน
  - เจ้าหน้าที่จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐก็ต่อเมื่อได้กระทำไปโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่

(๑) ใช้อำนาจตามกฎหมาย ออกกฎ คำสั่งทางปกครอง คำสั่งอื่น การกระทำอื่น (๒) ไม่ได้ใช้อำนาจตามกฎหมาย

กระทำต่อบุคคลภายนอก

การปฏิบัติหน้าที่
(๑) + (๒)

มิใช่การปฏิบัติหน้าที่
(มาตรา ๖)

๒ ยื่นคำขอ
ค่าเสียหายต่อ
หน่วยงานฯ ม. ๑๑

ไม่พอใจ

พอใจ

ฟ้องหน่วยงานฯ
ละเมิดต่อศาล

๑
ฟ้องหน่วยงานฯ
ต่อศาล (ม.๕)

(๑) ศาล
ปกครอง

(๒) ศาล
ยุติธรรม

ไม่ขัดใช้

ขัดใช้

การใช้สิทธิไต่เบียด

กระทำต่อหน่วยงานของรัฐ

การปฏิบัติหน้าที่
(๑) + (๒)

มิใช่การปฏิบัติหน้าที่
(มาตรา ๖)

ประมาทเลินเล่อ
ธรรมดา

• จงใจ หรือ
• ประมาทเลินเล่อ
อย่างร้ายแรง

เป็นพัว
กับหน่วยงานฯ

• ใช้สิทธิไต่เบียด หรือ
• เรียกให้ชดใช้
ค่าสินไหมทดแทน

ออกคำสั่งทางปกครอง
เรียกให้เจ้าหน้าที่ชำระเงินฯ ม.๑๒

๕ (๑) ฟ้อง
ศาลปกครอง

ไม่ชำระ ใช้มาตรการ
บังคับทางปกครอง

เจ้าหน้าที่ไม่พอใจ
อุทธรณ์คำสั่งฯ

๕
วินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว
ไม่พอใจฟ้องศาลปกครอง
เพิกถอนคำวินิจฉัยได้

กฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

ขั้นตอนการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่
กรณีเกิดความเสียหายกับหน่วยงานของรัฐ

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ได้กระทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงาน
ของรัฐ มีขั้นตอนการดำเนินการตามพระราชบัญญัติความรับผิดทาง
ละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่า
ด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่
พ.ศ. ๒๕๓๙ สรุปได้ดังนี้

กฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

๑. เมื่อเกิดความเสียหายกับหน่วยงานของรัฐ และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ให้หัวหน้าหน่วยงานแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด มีจำนวนไม่เกิน ๕ คน โดยแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น หรือหน่วยงานของรัฐอื่นตามที่เห็นสมควร เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้นั้นต้องชดใช้

ในกรณีความเสียหายไม่ได้เกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่และไม่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ต้องรายงานให้ปลัดกระทรวง รัฐมนตรีที่กำกับดูแลเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

กฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

๒. คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด จะเป็นผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยการรวบรวมพยานหลักฐานทั้งหมด ให้โอกาสผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีสิทธิ์ชี้แจงแสดงพยานหลักฐาน แล้วพิจารณาว่าความเสียหายเกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ หากความเสียหายเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ให้พิจารณาต่อไปว่าเป็นการจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ หากเป็นการกระทำที่จงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงก็ต้องรับผิดตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หากพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นความประมาทเลินเล่อแต่ไม่ถึงขั้นร้ายแรง เจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดและไม่ต้องชดเชยค่าเสียหายให้กับหน่วยงานของรัฐแต่อย่างใด

ในกรณีที่วินิจฉัยแล้วเห็นว่า ความเสียหายไม่ได้เกิดจากการปฏิบัติตามหน้าที่ก็ต้องรับผิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กล่าวคือ รับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมและต้องรับผิดเต็มจำนวน หักส่วนที่เกิดจากความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐไม่ได้

กฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

๓. เมื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดมีมติอย่างไรแล้วให้เสนอความเห็นต่อผู้แต่งตั้งคณะกรรมการฯ ว่ามีผู้ต้องรับผิดหรือไม่ หากมีผู้ต้องรับผิด ต้องรับผิดจำนวนเท่าใดและแต่งตั้งคณะกรรมการฯ เป็นผู้วินิจฉัยสั่งการว่ามีผู้ต้องรับผิดหรือไม่ หากมีผู้ต้องรับผิด ต้องระบุว่าต้องชดใช้ค่าเสียหายจำนวนเท่าใด แต่ยังมีต้องแจ้งการสั่งการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ แล้วให้ส่งสำนวนการสอบสวนไปยังกระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบ (เว้นแต่เป็นเรื่องที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดว่าไม่ต้องรายงาน)

๔. กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางจะเป็นผู้พิจารณาสำนวนการสอบสวน โดยต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จก่อนอายุความ ๒ ปีสิ้นสุดไม่น้อยกว่า ๖ เดือน

กฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

๕. หน่วยงานของรัฐต้องมีคำสั่งให้ผู้รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของกระทรวงการคลังซึ่งเป็นการออกคำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยแจ้งสิทธิการอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวให้ผู้รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนทราบด้วย

ในกรณีผู้รับผิดชอบไม่ชดใช้ภายในเวลาที่กำหนด ให้ใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

๖. ผู้รับผิดชอบมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อหน่วยงานผู้ออกคำสั่ง หากผู้รับผิดชอบพอใจคำวินิจฉัยของผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ก็มีสิทธิยื่นฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวได้

อย่างไรก็ตาม ผู้รับผิดชอบมีสิทธิขอทุเลาการใช้มาตรการบังคับทางปกครองได้

ສາມ - ສະຫຼຸບ

ບົດບູລິມະສາດ:

